

Oponentský posudok k habilitačnému konaniu

Žiadateľ o habilitačné konanie: **PhDr. Ján Višňovský, PhD.**

Názov habilitačnej práce: **Aktuálne otázky teórie a praxe žurnalistiky v ére internetu**

Oponent: **prof. PhDr. Slavomír Gálik, PhD.**

(adresa, kontakt) **FMK UCM v Trnave**

---

1 Všeobecná charakteristika

Kandidát na habilitáciu PhDr. Ján Višňovský, PhD. je publikačne, vedecko – výskumne, pedagogicky a organizačne mimoriadne aktívny, čo je možné doložiť množstvom publikačných výstupov, realizáciou výskumných projektov, účasťou na vedeckých konferenciách, pedagogickou činnosťou a organizáciou zahraničných mobilít pedagógov na FMK UCM. Uchádzač na habilitáciu PhDr. Ján Višňovský, PhD. po každej stránke spĺňa všetky kritériá kladené na habilitačné konanie na FMK UCM.

2 Hodnotenie publikačnej, vedecko-výskumnej a pedagogickej činnosti žiadateľa o habilitačné konanie

Habilitant spĺňa, a v mnohých prípadoch prekračuje, kritériá kladené na publikačné výstupy na FMK UCM. Okrem splnenia scientometrie publikačných výstupov je to aj ich kvalita, o ktorej svedčí množstvo domácich a zahraničných ohlasov (celkove 83). Dr. Višňovský publikoval viacero významných monografií z oblasti masmediálnych štúdií ako napríklad dve vedecké monografie „Aktuálne trendy v mediálnej kultúre“, „Život a dielo Dominika Tatarku“, v spoluautorstve vysokoškolskú učebnicu „Dejiny svetových novinárstiev: (anglického a amerického)“, dva učebné texty „Televízia vo Veľkej Británii: história, fakty, súvislosti“ a „Televízia v Spojených štátoch amerických: história, fakty, súvislosti“. Okrem toho publikoval viacero kapitol vo vedeckých monografiách a učebných textoch, či už domácich alebo zahraničných vydavateľstvách.

Čo je tak isto veľmi významné a čo svedčí o kvalite publikačných výstupov je aj to, že habilitant publikoval v spoluautorstve jednu vedeckú prácu v zahraničnom karentovanom časopise „*Media as a tool for fostering values in the contemporary society*“ a jednu zahraničnú vedeckú prácu indexovanú v Scopuse „*Public television as a provider of human values*“. V oblasti masmediálnych štúdií na Slovensku je tak isto nadštandardné mať aj 13 citácií v akceptovaných databázach ako je Web of Science a Scopus.

Dr. Višňovský bol riešiteľom viacerých vedeckých projektov ako boli ESF, KEGA, VEGA a iné. V súčasnosti je zástupcom vedúceho projektu KEGA s názvom „*Štruktúra a kompozícia žánrov anglicky písaného novinárstva*“ (2014 – 2015) a člen riešiteľského kolektívu projektu VEGA s názvom „*Koncepcia Phygital a jej uplatnenie v udržateľnom integrovanom environmentálnom manažmente podnikov*“ (2015 – 2017).

Habilitant má 6-ročnú pedagogickú prax, viedol 16 diplomových prác, 30 bakalárskych prác, absolvoval 3 prednáškové pobyty v zahraničí. Okrem toho sa podieľa na organizácii zamestnaneckých a študentských mobilít v rámci programov Erasmus+ alebo CEEPUS.

3 Celkové hodnotenie habilitačnej práce podľa ustanovení všeobecne záväzných predpisov a požiadaviek

A) Aktuálnosť zvolenej témy

Tému habilitačnej práce „*Aktuálne otázky teórie a praxe novinárstva v ére internetu*“ môžeme považovať za viac ako aktuálnu, lebo reflektuje a analyzuje súčasnú situáciu printového novinárstva, ktoré musí čeliť silnej konkurencii internetu. Tejto konkurencii printové novinárstvo nedokáže dostatočne dobre čeliť, lebo výška nákladu printovej tlače neustále klesá, z čoho plynú pre vydavateľstvá finančné a existenčné problémy. Na druhej strane sa žurnalistika musí prispôbovať novým trendom, ako je onlinová žurnalistika, čo prináša nové výzvy, ale aj nové problémy pre novinárstvo. Medzi nové problémy patrí najmä forma publikovania, prípadne množstvo informácií spoplatnených na internete a pod. To sú aktuálne výzvy súčasnej žurnalistiky, ktoré autor v predkladanej habilitačnej práci reflektuje, analyzuje a snaží sa aj riešiť.

B) Cieľ a štruktúra práce

Hlavný cieľ práce, ktorý korešponduje aj s výskumným cieľom, je podľa habilitanta identifikovanie rozdielov medzi tradičnou a onlinovou žurnalistikou vo vzťahu k vnímaniu recipientov. K hlavnému cieľu autor pripája čiastkové ciele ako napríklad identifikovanie preferencie vo využívaní médií z hľadiska veku, pohlavia a vzdelania recipientov, zistenie miery času venovanú médiám, hodnotenie dôveryhodnosti médií, zistenie vzťahu a množstva času tráveného recipientmi s tlačenými a onlinovými novinami. Môžem konštatovať, že hlavný a čiastkové ciele práce sú dobre postavené a ich adekvátnym naplnením sa dosiahli nové vedecké poznatky.

Štruktúra práce je dobre vystavaná, logická, myšlienky navzájom na seba nadväzujú. V prvej časti práce autor teoreticky skúma fenomén novinárstva v histórii a v súčasnosti pod vplyvom rozvoja nových digitálnych médií. Autor sa opiera o teoretické koncepcie a výskumy významných autorov v tejto oblasti ako je Manfred Rühl, Niklas Luhmann, Pierre Bourdieu a ďalších. V druhej časti autor realizuje výskum, výsledky ktorého sú znázornené grafmi, tabuľkami a sprievodnými vysvetleniami, čo všetko v závere vyhodnocuje s ďalšími závermi a odporúčaniami.

C) Metódy spracovania

V teoretickej časti práce habilitant uplatňuje štandardné kvalitatívne metódy ako je analýza, syntéza, indukcia, dedukcia a interpretácia myšlienok a koncepcií autorov s následnou komparáciou.

Vo výskumnej časti habilitant aplikuje metódu písomného dotazovania, ktorú realizoval prostredníctvom štruktúrovaného dotazníka, ktorý pozostával najmä z uzatvorených otázok. Autor rozposielal dotazníky dvoma spôsobmi: prvý bol prostredníctvom e-mailu a sociálnej siete Facebook a druhý prostredníctvom tlačených dotazníkov. Distribúciu a zber dotazníkov realizoval v čase od 15. októbra do 15. decembra 2014. Celkový počet správne vyplnených dotazníkov, ktoré boli zaradené do zisťovania bolo 616. Návratnosť dotazníkov bola 94 % a 19 dotazníkov bolo zle vyplnených. Dotazníky automaticky vyhodnocovala onlinová platforma www.google.sk s tým, že každý číselne vyhodnotený výsledok autor ešte interpretoval.

Môžem konštatovať, že zvolené metódy spracovania práce boli vhodné a viedli k novým významným poznatkom v oblasti súčasnej žurnalistiky.

D) K výsledkom habilitačnej práce a prínosu pre ďalší rozvoj

Habilitačná práca dr. Višňovského prináša nové poznatky z oblasti súčasnej žurnalistiky. V teoretickej časti práce autor koncentrovane a systematicky analyzuje printovú žurnalistiku a jej premeny v onlinovom prostredí. Habilitant správne poukazuje na to, že v onlinovom prostredí dochádza k zmene vnímania, myslenia a vôbec celkovej zmene prístupu recipienta k čítaniu novín (s. 103 – 113). Autor na základe realizovaných psychologických výskumov poukazuje ako sa rozkladá pozornosť čitateľa pri onlinových novinách a v čom je rozdiel od printového čítania. Onlinové prostredie, ako poznamenáva autor, vyžaduje ďalšie doplnky nevyhnutné pre udržanie pozornosti v online prostredí ako je farebnosť, používanie fotiek a videí, heslovitosť formulovania a pod., lebo pozornosť recipienta ľahko môže „preskočiť“ na inú stránku. Tento prístup k „čítaniu“ onlinových novín je tak radikálne odlišný od „čítania“ tradičných tlačných novín a možno predpokladať, že pod týmto vplyvom sa menia a budú meniť aj kognitívne návyky ľudí. Otázka potom je, či mladá generácia bude mať ešte trpezlivosť čítať tradičné noviny? Prípadne, nakoľko sa printové noviny budú musieť zmeniť, aby ich „onlinová generácia“ ešte čítala?

Empirická časť práce väčšinu stanovených predpokladov potvrdila, najmä to, že mladá generácia viac sleduje internet, konkrétne online noviny, a staršia generácia buď číta printové noviny, prípadne pozerá správy v televízii. Treba povedať, že tento výskum je veľmi užitočný aj z toho dôvodu, lebo je možné naň nadviazať aj v ďalších výskumoch, ktoré môžu ešte jednoznačnejšie ukázať akým smerom sa bude uberať súčasná žurnalistika. V rámci teoretickej, ale najmä empirickej časti práce treba oceniť náročné spracovanie veľkého množstva dát, ktoré sa premietlo do tabuliek, grafov a interpretačných opisov.

Jednoznačne môžem konštatovať, že práca predstavuje prínos do vedeckého poznania nielen súčasnej žurnalistiky, ale aj do odboru masmediálne štúdiá.

4 Záverečné hodnotenie

PhDr. Ján Višňovský, PhD. jednoznačne spĺňa kritériá v publikačnej, vedecko-výskumnej aj pedagogickej činnosti a jeho habilitačná práca predstavuje významný vedecký príspevok do poznania aktuálnych problémov žurnalistiky na Slovensku. Dr. Višňovský svojou publikačnou, vedecko-výskumnou, pedagogickou, ale aj inou akademickou činnosťou výrazným spôsobom prispel do rozvoja vedeckého odboru masmediálne štúdiá.

Záver

Na základe vyššie uvedených údajov **odporúčam**, aby po úspešnom habilitačnom konaní PhDr. Jána Višňovského, PhD. bol podaný návrh na udelenie vedecko – pedagogického titulu

d o c e n t

v odbore 3.2.3 masmediálne štúdiá

